

อาชีพอนามัยต่อความปลอดภัยในที่ทำงานของพนักงาน
ระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและ
อิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย
Occupational Health towards Occupational
Safety of First Level Employee in Electrical and
Electronics in Thailand

เขมมารี รัชชชูชีพ*

Khemaree Rugchoochip

นภดล วงษ์น้อม**

Noppadol Wongnom

วงพัทตร์ ภูพันธ์ศรี***

Vongphak Poopunsri

* ผศ.ดร., อาจารย์คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Asst.Prof.Dr., Lecturer, Faculty of Political Sciences and Law, Burapha University

** พ.ต.อ.ดร., อาจารย์พิเศษ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Pol.Col.Dr., Lecturer, Faculty of Political Sciences and Law, Burapha University

*** ผศ.ดร., อาจารย์คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Asst.Prof.Dr., Lecturer, Faculty of Political Sciences and Law, Burapha University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาอาชีพอนามัยของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาความปลอดภัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคของอาชีพอนามัยต่อความปลอดภัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย และ 4) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่างๆ ของอาชีพอนามัยต่อความปลอดภัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย ประชากรที่ใช้คือ พนักงานบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศภาคตะวันออก ตัวอย่างคือ พนักงานบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย จำนวน 385 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยพหุ

อาชีพอนามัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดโดยอาชีพอนามัยในที่ทำงานด้านการป้องกันสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการปกป้องคุ้มครอง ด้านการจัดการงาน ด้านการส่งเสริม และด้านการปรับงานให้เข้ากับคนและปรับคนให้เข้ากับงาน

ความปลอดภัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยทุกด้านมีระดับของความปลอดภัยในที่ทำงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความปลอดภัยในที่ทำงานด้านเครื่องอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการสอนงาน การฝึกอบรม การปฐมพยาบาล ด้านการจัดการพื้นที่โรงงาน ด้านการเก็บรักษาสารเคมี จัดการขนส่ง ขนถ่ายสินค้า ด้านระบบการตรวจความปลอดภัย การบันทึก การรายงานผลการเก็บรักษาข้อมูล ด้านผู้รับผิดชอบด้านอาชีพอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมที่

ทำงาน ด้านงบประมาณ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ด้านระบบเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงาน และด้านการแพทย์ การปฐมพยาบาล

ในการศึกษาอิทธิพลของอาชีพอนามัยในที่ทำงานที่มีต่อความปลอดภัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย พบว่า อาชีพอนามัยในที่ทำงานด้านการปรับงานให้เข้ากับคนและปรับคนให้เข้ากับงาน ด้านการป้องกัน ด้านการส่งเสริม ด้านการจัดการงาน และด้านการปกป้องคุ้มครอง มีอิทธิพลต่อความปลอดภัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยตามลำดับ โดยตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายความผันแปรของความปลอดภัยในที่ทำงานได้ร้อยละ 63.6

คำสำคัญ: อาชีพอนามัย, ความปลอดภัยในที่ทำงาน, อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

Abstract

The objectives of this study are 1) to study Occupational Health of First Level Employee in Electrical and Electronics in Thailand. 2) to study Occupational Safety of First Level Employee in Electrical and Electronics in Thailand. 3) to study problems and obstacles of First Level Employee in Electrical and Electronics in Thailand 4) to study suggestions of First Level Employee in Electrical and Electronics in Thailand. Populations of this study were First Level Employee in Electrical and Electronics in Eastern Region. Samples were 385 Employee in Electrical and Electronics. Data collection were carried out through convenient sampling by using questionnaires. The statistics for data analysis were for instance, percentage, mathematics average, standard deviation, correlation coefficient, and Multiple Regression Analysis.

For the Occupational Health of First Level Employee in Electrical and Electronics, overall were rank in the highest level and also highest in all areas. When considering each area, prevention ranks highest, second by protection, third by placing, fourth by promotion and maintenance and least is adaption.

For the Occupational Safety, personal safety equipment ranks the highest, organizational policy, teaching training orientation, factory layout Management, chemical storage, transportation transfer goods, safety inspection recording reporting data storage, safety and environment responsibility, budgeting, environment, regulations conformation, data collection, and first aid medical rank respectively.

CHAPTER 8

In studying the influencing of Occupational Health towards Occupational Safety of First Level Employee in Electrical and Electronics, it was found that Occupation Health in the areas of adaptation, protection, promotion and maintenance, placing and protection had influenced Occupational Safety of First Level Employee in Electrical and Electronics respectively. All variables can explain 63.6% of safety variability in the work place accordingly.

Keywords: Occupational Health, Occupational Safety, Electrical and Electronics Industry

บทนำ

ในงานภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทย เช่น กิจการงานก่อสร้าง การผลิตของโรงงาน อุตสาหกรรม การขนส่ง การทำเหมืองแร่ การทำป่าไม้ มีการใช้แรงงานมาก สถิติที่คนงานต้องประสบอุบัติเหตุการบาดเจ็บ การตายจากการประกอบอาชีพมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นทุกปี เนื่องจากลักษณะงานที่ซับซ้อน มีความเสี่ยงมาก การทำงานในสภาพของการแข่งขันรีบเร่ง ทำงานแข่งกับเวลา การทำงานในที่สูง เจ้าของกิจการต้องการมุ่งแต่ผลผลิตจนกระทั่งขาดความสนใจในงานด้านความปลอดภัย จากการที่คนงานต้องพยายามปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยีใหม่ตลอดเวลาจะเกิดปัญหาทางด้านจิตใจ เกิดความเครียดมีผลต่อการทำงาน ตามมาประสิทธิภาพการทำงานลดลงเกิดอุบัติเหตุและการบาดเจ็บมากขึ้น ในการทำงานถ้าระบบการทำงานไม่ดีพอจะเกิดความไม่ปลอดภัย ก่อให้เกิดอุบัติเหตุและการบาดเจ็บจากการทำงาน รัฐบาลโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบของรัฐจากกระทรวงต่างๆ และฝ่ายจัดการของภาคเอกชนได้ให้ความสำคัญของงานด้านการป้องกันอุบัติเหตุและการบาดเจ็บมากยิ่งขึ้น รัฐได้ออกกฎหมายด้านความปลอดภัยในการทำงานเข้าควบคุมกิจการต่างๆ หลายฉบับทำให้เจ้าของกิจการต้องปฏิบัติตาม ทำให้งานความปลอดภัยเริ่มก้าวหน้าไปในทางที่ดี (วิทยา อยู่สุข, 2552, หน้า 109)

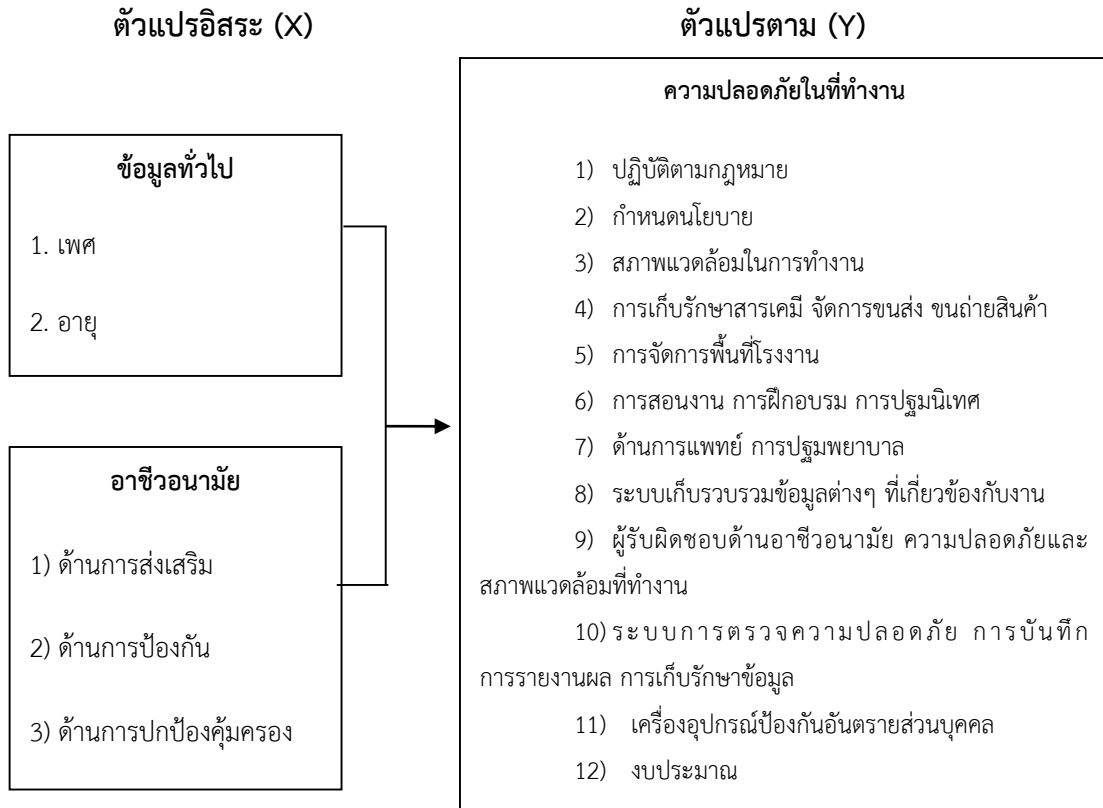
อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (IC และ PCB) ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อภาคเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากภาครัฐฯ ในขณะเดียวกันก็เป็นอุตสาหกรรมที่อาจสร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและมีปัจจัยเสี่ยงต่อความปลอดภัยและอุบัติเหตุอุบัติภัยจากการทำงาน ในเรื่องอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (IC และ PCB) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ใช้เครื่องจักรและคนงานมาก ในกระบวนการผลิตแผงวงจรไฟฟ้ารวมและแผ่นวงจรพิมพ์ มีการใช้วัสดุและสารเคมีหลากหลายชนิด ทั้งที่เป็นโลหะ กรด ด่าง สารไวไฟ สารตัวทำละลาย แก๊สแฉะ และสารพิษ ได้แก่ 1) โลหะ เช่น โครมโลหะ เส้นลวดทำจากทอง ทองแดง และอลูมิเนียม 2) กรด/ด่าง เช่น กรดเกลือ กรดกำมะถัน กรดไนตริก กรดอะซิติก กรดฟอร์มิก โซเดียมไฮดรอกไซด์ แอมโมเนีย 3) สารไวไฟ/ตัวทำละลาย เช่น เม็ดพลาสติก กาว เรซิน สี หมึกพิมพ์ และสารตัวทำละลายต่าง ซึ่งเป็นสารไวไฟ ได้แก่ อะซิโตน ไกคอลอีเธอร์ ไซลีน เมทิลเอทิลคีโตน เมทานอล 4) สารพิษ เช่น โซลเดอร์บาร์ (Solder bar) โซเดียมไซยาไนด์ โพแตสเซียมไซยาไนด์

ดังนั้น ปัญหาความปลอดภัย และอาชีวอนามัยที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ เกิดจากทั้งในกระบวนการการผลิต และการเก็บรักษาสารเคมี อันตรายที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย และสุขภาพอนามัยของผู้ปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่เกิดจากฝุ่น พุ่ม หรือไอสารเคมีจึงต้องมีมาตรการป้องกันทางวิศวกรรม เช่น การออกแบบระบบ ดูดฝุ่น การระบายอากาศ เป็นต้น รวมทั้งวิธีการจัดการที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาอาชีวอนามัยของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความปลอดภัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ของอาชีวอนามัยต่อความปลอดภัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย
4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่างๆ ของอาชีวอนามัยต่อความปลอดภัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา: วิทยา อยู่สุข, 2552

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยและนโยบายอาชีพอนามัยและความปลอดภัย

การดำเนินการของงานด้านอาชีพอนามัยและความปลอดภัยระดับนานาชาติ ในการประกอบอาชีพต่างๆ ของแรงงานทั่วไปนั้น ปัญหาในการดำเนินงานด้านอาชีพอนามัยของกลุ่มประเทศต่างๆ จะแตกต่างกันไปตามลักษณะการพัฒนาของประเทศด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านการศึกษาของประชากร ด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของพลเมือง ในแต่ละประเทศเป็นหลัก ปัญหาด้านสาธารณสุขทั่วไป เช่น การเกิดโรค ด้านความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินจะแตกต่างกันมาก แต่ปัญหาด้านอาชีพอนามัยและความปลอดภัยสำหรับผู้ประกอบอาชีพจะมีความคล้ายคลึงกัน จะแตกต่างกันในรายละเอียดเท่าของปัญหาเท่านั้น

การวิเคราะห์ปัญหาด้านนี้ อาศัยจากแนวคิดการแบ่งกลุ่มประเทศต่างๆ ในโลก วิธีชีวิตของประชากรสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

1. กลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว (Developed Countries)

เป็นประเทศที่มีความมั่งคั่งด้านเศรษฐกิจมาก มีความเจริญทางด้านเทคโนโลยีสูง ประชากรมีอาชีพหลักคือ ภาคอุตสาหกรรมการผลิต และอุตสาหกรรมบริการ ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมีการศึกษาดี เศรษฐกิจของประเทศโดยรวมดี รายได้ต่อหัวของประชากรสูง มีการทำงานด้านเกษตรกรรมจะทำให้เลี้ยงประชากรภายในประเทศ กลุ่มประเทศเหล่านี้จะมีการพัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีมานาน ทำให้รู้จักแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นด้วยตัวเอง เนื่องจากต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ ในประเทศมานานจนสามารถแก้ไขได้ด้วยดี กฎหมายที่นำมาบังคับใช้ทันสมัย แรงงานมีการศึกษาและประสบการณ์ในระดับที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ดี ปัญหาที่เกิดขึ้นมักจะเป็นประเภทด้านจิตใจ และสังคมเป็นหลัก

2. กลุ่มประเทศกำลังพัฒนา (Developing Countries)

เป็นกลุ่มประเทศที่เริ่มพัฒนา โดยรับเทคโนโลยีใหม่ๆ จากประเทศที่พัฒนาแล้วมาใช้ โดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรมการผลิตและอุตสาหกรรมบริการ การศึกษาของประชากรอยู่ในระดับปานกลางจนถึงต่ำ รายได้ประชากรต่อหัวอยู่ในระดับปานกลาง ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาคือ อุตสาหกรรม ประเทศกลุ่มนี้จะเริ่มใช้ทรัพยากรภายในประเทศป้อนโรงงานอุตสาหกรรมโรงงาน ส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมประเภทการลงทุนข้ามชาติ มีนายทุนจากประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นผู้ดำเนินกิจการ การลงทุนร่วมอาศัยความได้เปรียบหรือการยกเว้นเรื่องภาษีอากรภายในประเทศ แนวคิดการตั้งโรงงานอาจจะมีระดับสร้างฐานการผลิต เพื่อลดต้นทุนการผลิตเพื่อการส่งออกเท่านั้น อุตสาหกรรมที่มีคนท้องถิ่นเป็นเจ้าของประกอบกิจการส่วนน้อย เป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก อุตสาหกรรมในประเทศนี้ที่มีมากคือ การเกษตรอุตสาหกรรม ใช้ผลผลิตด้านการเกษตรนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปเพิ่มมูลค่า ปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จากการที่แรงงานที่ขาดการศึกษา ไม่มีการเตรียมตัวในการทำงานในภาวะที่มีความกดดันสูง คนงานเปลี่ยนงานมาจากการประกอบอาชีพภาคเกษตรกรรมมาเป็นการใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรม มีการใช้แรงงานชั่วคราวกันมาก แรงงานเหล่านั้นไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับเทคโนโลยีปัญหาด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสุขภาพจิตใจ และปัญหาด้านสังคมมีมากขึ้น

3. กลุ่มประเทศด้อยพัฒนา (Under Develop Countries)

เป็นกลุ่มประเทศที่ล้าหลังสุดหรือเรียกประเทศในโลกที่สาม ประชากรส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดของประเทศประกอบอาชีพเกษตรกรรม ความเจริญต่างๆ ยังเข้าไปไม่ถึงการศึกษาของประชากรระดับต่ำ รายได้ต่อหัวต่ำมาก เศรษฐกิจของประเทศชาติไม่ดีพอต้องอาศัยความช่วยเหลือจากภายนอก ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศต้องพึ่งพ้อาศัยประเทศอื่นๆ เลี้ยงตัวเองไม่ได้ หรือเป็นประเทศที่ปิดกั้นตนเองไม่ยอมรับความช่วยเหลือจากภายนอก

การวิเคราะห์ภาพรวมของปัญหาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับการประสพสภาวะการเกิดโรคและอันตรายจากการประกอบอาชีพ จะเห็นว่ากลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วนั้นจะประสบปัญหาด้านนี้น้อยกว่าประเทศอื่น เพราะประชากรมีการศึกษาดีรู้จักป้องกันอันตรายและปกป้องตัวเอง ประกอบกับภาครัฐโดยหน่วยงานและกระทรวงต่างๆ ให้ความสนใจงานด้านนี้มาก มีการออกกฎหมายมาบังคับใช้กับกิจการต่างๆ เทคโนโลยีด้านการป้องกันดี การศึกษาเกี่ยวกับวิธีการทำงานที่ดีและมีประสิทธิภาพสูง

ประเทศที่กำลังพัฒนานั้นส่วนใหญ่รับเทคโนโลยีจากประเทศที่พัฒนาแล้วมาใช้โดยตรง อาจจะได้มีการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาให้เหมาะสมกับประเทศของตนเอง ทำให้ประชากรต้องประสบปัญหามากมาย เนื่องจากความเจริญทางด้านวัตถุหรือเทคโนโลยีไปได้เร็วกว่าด้านวัฒนธรรม ด้านสังคม และด้านจิตใจของประชากร อีกประการหนึ่งเป็นประเทศที่เศรษฐกิจยังไม่มั่นคงพอ รัฐบาลความสนใจในงานด้านความปลอดภัย มุ่งแต่ด้านผลผลิต กฎหมายควบคุมไม่รัดกุม ขาดประสิทธิภาพในการบังคับใช้ มีการใช้สารเคมีเป็นพิษที่เลิกใช้ในประเทศพัฒนาแล้วกันมาก เป็นการผลักพิษภัยร้ายแรงมายังประเทศกลุ่มนี้มากที่สุด

ประเทศที่ด้อยพัฒนานั้น ประเทศกลุ่มนี้ล้าหลังมากประชากรประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ปัญหาพื้นฐานเกี่ยวกับความยากจน ขาดแคลนด้านปัจจัยพื้นฐานไม่มีความเพียงพอ เช่น ด้านสาธารณสุขโภชนาการ สาธารณูปโภค การคมนาคมไม่ดีพอ ปัญหาที่เกิดส่วนใหญ่เกี่ยวกับสาธารณสุขพื้นฐาน โรคระบาด และสารเคมีเป็นพิษที่ใช้ในงานเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรมจะยังไม่มีการลงทุนมากนักเนื่องจากความมั่นคงด้านการเมืองไม่ดีพอ นักลงทุนไม่มีความมั่นใจ

สรุปแล้วกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนานั้น เป็นกลุ่มประเทศที่ต้องประสบกับปัญหาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยมากที่สุด เนื่องจากกำลังมีการเปลี่ยนแปลงประเทศไปประกอบอาชีพหลัก คือ งานอุตสาหกรรมมีการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ มากมาย (วิทยา อยู่สุข, 2552, หน้า 13)

การจัดการเพื่อความปลอดภัยถือเป็นขั้นตอนเริ่มต้นที่มีความสำคัญ และเป็นรากฐานแห่งการป้องกันอุบัติเหตุที่สมบูรณ์ ซึ่งหลักในการจัดการเพื่อความปลอดภัยจะแตกต่างกันไปตามขนาดและโครงสร้างของสถานประกอบการนั้นๆ เช่น ในสถานประกอบการขนาดใหญ่สามารถจัดหน่วยงานที่ดูแลด้านความปลอดภัยได้อย่างสมบูรณ์ ในขณะที่สถานประกอบการขนาดเล็กไม่สามารถทำได้ เป็นต้น

นอกจากนี้ กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2549 ที่ออกโดยกระทรวงแรงงานได้กำหนดให้องค์กรมีการจัดตั้งคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในระดับต่างๆ ซึ่งมีอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบที่แตกต่างกันออกไป โดยขนาดของสถานประกอบการจะมีผลต่อประเภทของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยที่จำเป็นต้องมีตามกฎหมาย

เมื่อการจัดองค์การด้านความปลอดภัยเรียบร้อยแล้ว จำเป็นต้องมีรูปแบบการบริหารงาน ซึ่งโดยทั่วไปจะใช้หลักการบริหารที่ประกอบด้วย การวางแผนงาน การจัดการ การจัดการและพัฒนาบุคลากรการอำนวยความสะดวก และการควบคุมประเมินผล โดยมีผู้บริหารแต่ละระดับเป็นผู้ดำเนินการตามหลักการดังกล่าว สำหรับการดำเนินการภายใต้ข้อกำหนดของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย จำเป็นต้องมีการแต่งตั้งตัวแทนฝ่ายบริหารด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขึ้นมาทำหน้าที่ดูแลระบบดังกล่าว เพื่อให้มั่นใจว่าระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยนั้นได้ถูกนำไปปฏิบัติทั่วทั้งสถานประกอบการตลอดจนมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (จันทร์จรี เกตุมาโร, 2556, หน้า 69-72)

วิธีการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้ คือ พนักงานบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศ ภาคตะวันออก จำนวน 385 คน ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างตามสะดวก (convenience Sampling)

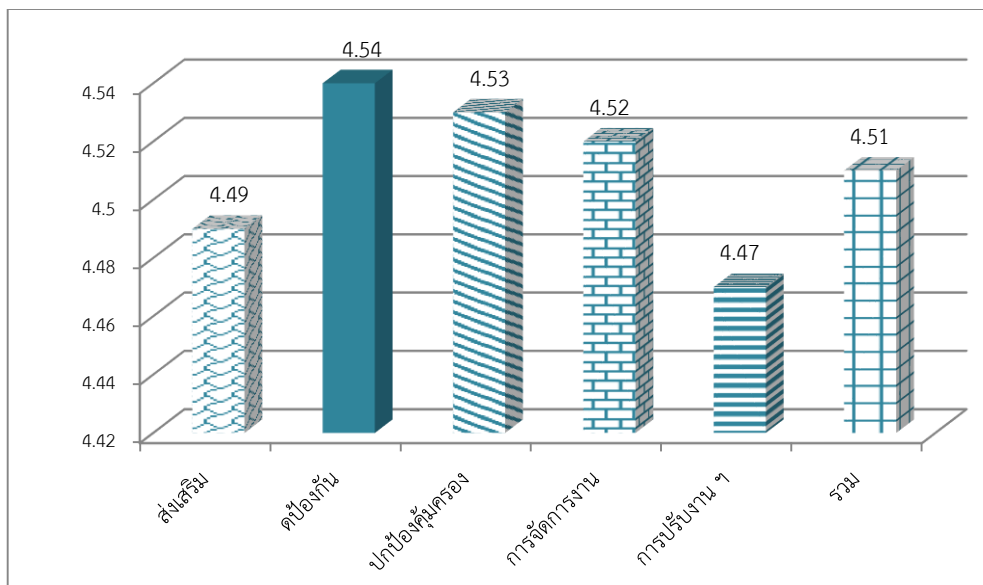
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ โดยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นสองส่วน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งแยกเป็นการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) วิเคราะห์อิทธิพลของอาชีพอนามัยในที่ทำงานที่มีต่อความปลอดภัยในที่ทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาอาชีพอนามัยของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย

การศึกษอาชีพอนามัยของพนักงานระดับปฏิบัติการฯ ผลการศึกษา มีดังนี้

แผนภูมิที่ 1 ผลการศึกษาอาชีวอนามัยของพนักงานระดับปฏิบัติการ

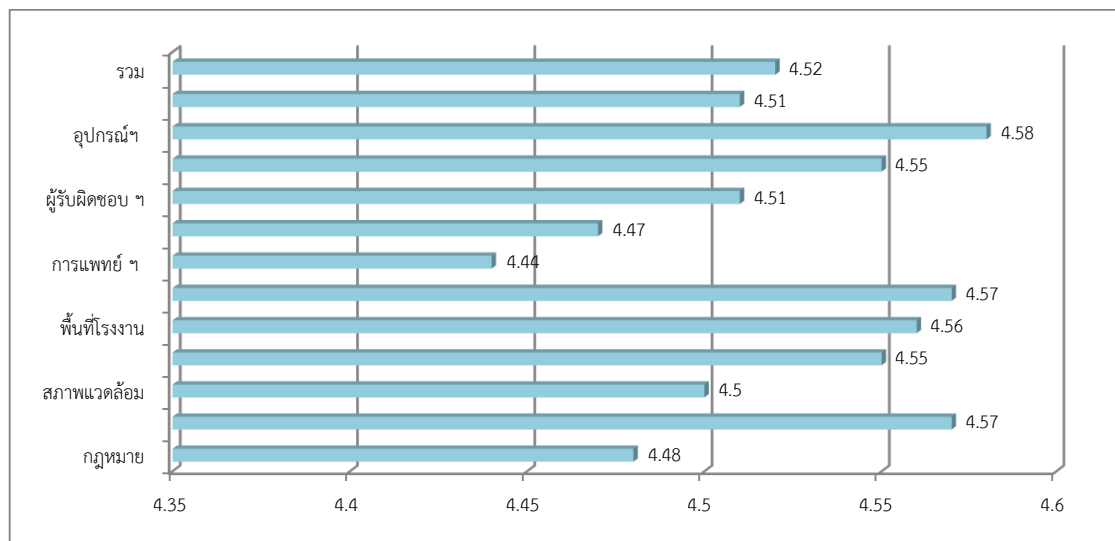

จากแผนภูมิที่ 1 พบว่า โดยรวมอาชีวอนามัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.51 โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีระดับของอาชีวอนามัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการป้องกันมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ 4.54 รองลงมาคือ ด้านการปกป้องคุ้มครอง มีค่าเฉลี่ย 4.53 ด้านการจัดการงาน มีค่าเฉลี่ย 4.52 ด้านการส่งเสริม มีค่าเฉลี่ย 4.49 และด้านการปรับงานให้เข้ากับคนและปรับคนให้เข้ากับงาน มีค่าเฉลี่ย 4.47

ผลการศึกษาความปลอดภัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการใน อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย

การศึกษาความปลอดภัยในที่ทำงานฯ มีการศึกษาดังนี้

แผนภูมิที่ 2 ผลการศึกษาความปลอดภัยในที่ทำงานฯ

จากแผนภูมิที่ 2 พบว่า โดยรวมความปลอดภัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ ในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.52 โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับของความปลอดภัยในที่ทำงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านเครื่องอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.58 รองลงมาคือ ด้านการกำหนดนโยบาย และด้านการสอนงาน การฝึกอบรม การปฐมพยาบาล มีค่าเฉลี่ย 4.57 ด้านการจัดการพื้นที่โรงงานมีค่าเฉลี่ย 4.56 ด้านการเก็บรักษา สารเคมี จัดการขนส่ง ขนถ่ายสินค้า และด้านระบบการตรวจความปลอดภัย การบันทึก การรายงานผล การเก็บรักษาข้อมูล มีค่าเฉลี่ย 4.55 ด้านผู้รับผิดชอบด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมที่ทำงาน และด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ย 4.51 ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย 4.50 ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย มีค่าเฉลี่ย 4.48

ด้านระบบเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน มีค่าเฉลี่ย 4.47 และด้านการแพทย์ การปฐมพยาบาล มีค่าเฉลี่ย 4.44

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความปลอดภัยในที่ทำงานฯ กำหนดตัวแปร เพื่อทำการศึกษา ดังนี้

Sec	คือ คะแนนความปลอดภัยในที่ทำงานฯ
Sup	คือ คะแนนด้านการส่งเสริม
Pro	คือ คะแนนด้านการป้องกัน
Prt	คือ คะแนนด้านปกป้องคุ้มครอง
Jma	คือ คะแนนด้านการจัดการงาน
Ada	คือ คะแนนด้านการปฏิบัติงานฯ

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีผลดังนี้

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีวอนามัยของพนักงานระดับปฏิบัติการฯ กับความปลอดภัย ในที่ทำงานฯ

ตัวแปร	Sec	Sup	Pro	Prt	Jma	Ada
Sec	1.000	0.610	0.614	0.599	0.615	0.638
Sup	0.610	1.000	0.537	0.523	0.468	0.459
Pro	0.614	0.537	1.000	0.575	0.541	0.463
Prt	0.599	0.523	0.575	1.000	0.492	0.459
Jma	0.615	0.468	0.541	0.492	1.000	0.488
Ada	0.638	0.459	0.463	0.459	0.488	1.000

จากตารางที่ 1 พบว่า ความปลอดภัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ ในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย (Sec) มีความสัมพันธ์กับ อาชีวอนามัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและ

อิเล็กทรอนิกส์ในทุกด้าน โดยเรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการปรับงานให้เข้ากับคนและปรับคนให้เข้ากับงาน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.638 ด้านการจัดการงานมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.615 ด้านการป้องกันมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.614 ด้านการส่งเสริมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.610 และด้านปกป้องคุ้มครองมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.599

การวิเคราะห์ว่าปัจจัยอาชีพวอนามัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ใดบ้าง ที่มีอิทธิพลต่อความปลอดภัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย มีผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 2 อิทธิพลของอาชีพวอนามัยของพนักงานระดับปฏิบัติการฯ ที่มีต่อความปลอดภัยในที่ทำงานฯ

ตัวแปรอิสระ	สัมประสิทธิ์การถดถอย	สถิติที	p - value
ค่าคงที่	1.234	9.785	0.000
Ada	0.208	7.787	0.000
Pro	0.115	3.884	0.000
Sup	0.147	5.284	0.000
Jma	0.150	5.136	0.000
Prt	0.111	3.985	0.000
R ²	0.636		
Adj.R ²	0.632		
สถิติเอฟ	137.756		
p - value	0.000		

จากตารางที่ 2 พบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการถดถอยมีทั้งสิ้น 5 ตัวแปร โดยเรียงลำดับการนำตัวแปรเข้าสมการจากลำดับแรกคือ อาชีวอนามัยด้านการปฏิบัติงานให้เข้ากับคนและปรับคนให้เข้ากับงาน (Ada) ด้านการป้องกัน (Pro) ด้านการส่งเสริม (Sup) ด้านการจัดการงาน (Jma) และด้านการปกป้องคุ้มครอง (Prt) โดยตัวแปรทั้ง 5 ตัวรวมกันสามารถอธิบายความผันแปรของความปลอดภัยในที่ทำงานได้ ร้อยละ 63.6 ($R^2 = 0.636$) และสมการถดถอยแสดงความผันแปรของความปลอดภัยในที่ทำงาน^๓ คือ

$$\text{Sec} = 1.234 + 0.208 (\text{Ada}) + 0.115 (\text{Pro}) + 0.147 (\text{Sup}) + 0.150 (\text{Jma}) + 0.111 (\text{Prt})$$

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

1. จากผลการศึกษา ซึ่งพบว่า อาชีวอนามัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งโดยรวมและรายด้าน ทุกด้าน เรียงตามลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการป้องกัน ด้านการปกป้องคุ้มครอง ด้านการจัดการงาน ด้านการส่งเสริม และด้านการปฏิบัติงานให้เข้ากับคนและปรับคนให้เข้ากับงาน ซึ่งสาเหตุที่อาชีวอนามัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะผลจากการใช้กฎหมายทางด้านความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และอาชีวอนามัย ไม่ว่าจะเป็นกฎกระทรวงแรงงาน ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2549 หรือพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 รวมทั้งนโยบายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของสถานประกอบการเอง เนื่องจากการดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและยังเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินการด้านความปลอดภัยเพื่อให้การดำเนินการด้านความปลอดภัยประสบความสำเร็จ อันจะส่งผลให้การดำเนินธุรกิจของสถานประกอบการเป็นไปตามเป้าหมายได้อย่างราบรื่น เนื่องจากอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์มักจะเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่มีการใช้ทั้งเครื่องจักรขนาดใหญ่และแรงงานจำนวนมาก ในการผลิตสินค้าที่ใช้

สารเคมีจำนวนมากและหลากหลาย ทั้งที่มีพิษ และมีการกัดกร่อนสูง การจัดเก็บสารเคมีเหล่านี้ จึงต้องมีความระมัดระวังมาก นอกจากนั้น หลังจากใช้สารเคมีเหล่านี้ในการผลิตสินค้าแล้ว สถานประกอบการยังต้องควบคุมเรื่องของมลพิษที่เกิดขึ้นจากการผลิตสินค้าอีกด้วย จึงทำให้ สถานประกอบการดำเนินการตามกฎหมายและนโยบายด้านความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และ อาชีวอนามัยอย่างเคร่งครัด

ผลการศึกษาสอดคล้องกับ ปิยนันท์ สวัสดิ์ศฤงฆาร (2555) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานในสถานประกอบการประเภท อุตสาหกรรมการผลิตที่ได้รับรางวัลดีเด่นด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมใน การทำงาน ประจำปี พ.ศ. 2553” แต่ผลการศึกษาครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับกิตติพัฒน์ กาญจนสินธุ์ ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างความปลอดภัยและอาชีวอนามัย พฤติกรรมความปลอดภัยกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท วีเซิร์ฟโลจิสติกส์ จำกัด” การศึกษาของกิตติพัฒน์ กาญจนสินธุ์ นั้นเป็นการศึกษาในธุรกิจโลจิสติกส์ แต่ในการ วิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีลักษณะของธุรกิจและการปฏิบัติงานของ พนักงานแตกต่างกันค่อนข้างมาก

2. จากผลการศึกษา ซึ่งพบว่า ความปลอดภัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการใน อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งโดยรวม และรายด้านทุกด้าน เรียงตามลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านเครื่องอุปกรณ์ ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการสอนงาน การฝึกอบรม การปฐมพยาบาล ด้านการจัดการพื้นที่โรงงาน ด้านการเก็บรักษาสารเคมี จัดการขนส่ง ขนถ่าย สินค้า ด้านระบบการตรวจความปลอดภัย การบันทึก การรายงานผล การเก็บรักษาข้อมูล ด้านผู้รับผิดชอบด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมที่ทำงาน ด้านงบประมาณ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ด้านระบบเก็บรวบรวมข้อมูล ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงาน และด้านการแพทย์ การปฐมพยาบาล ซึ่งสาเหตุที่ผลการศึกษาเป็น ดังกล่าวข้างต้น อาจจะมาจากการที่งานวิจัยนี้ทำการศึกษาในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งต้องมีมาตรฐานความปลอดภัยสูงตามกฎหมาย การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจะส่งผลเสียหายกับ สถานประกอบการเองทั้งในแง่ของความเสียหายจากการเกิดอุบัติเหตุหรือการเจ็บป่วยของ

พนักงาน ซึ่งมีผลต่อการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งความเสียหายด้านกฎหมาย ซึ่งอาจส่งผลให้สถานประกอบการต้องถูกยกเลิกการดำเนินกิจการได้ ผลการศึกษาสอดคล้องกับเสาวนีย์ เผ่าเมือง ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต บริษัท ซีทีเอส อิเล็กทรอนิกส์ คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย)” แต่ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับคมสันต์ ธงชัย และคณะ ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง “การจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการบาดเจ็บเนื่องจากการทำงานของพนักงานก่อสร้างในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดอุบลราชธานี” ซึ่งสาเหตุที่ทำให้ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกันอาจจะมาจากการศึกษาในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจที่ต่างกัน รวมทั้งพื้นที่ในการศึกษาแตกต่างกัน การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการในนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งจะมีการตรวจตรา เข้มงวดในเรื่องของการใช้มาตรการความปลอดภัยมากกว่า

3. จากผลการศึกษา ซึ่งพบว่า อาชีวอนามัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ทุกด้านมีอิทธิพลต่อความปลอดภัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย โดยเรียงลำดับตัวแปรที่มีอิทธิพลมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการปรับงานให้เข้ากับคนและปรับคนให้เข้ากับงาน ด้านการป้องกัน ด้านการส่งเสริม ด้านการจัดการงาน และด้านการปกป้องคุ้มครอง ตามลำดับ โดยทุกตัวแปรรวมกันสามารถอธิบาย ความผันแปรของความปลอดภัยในที่ทำงานได้ร้อยละ 63.6 ซึ่งสาเหตุที่อาชีวอนามัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์มีอิทธิพลต่อความปลอดภัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยนั้น อาจจะเป็นเพราะว่า ปัจจัยอาชีวอนามัยทั้งหมดซึ่งประกอบด้วยปัจจัยด้านการส่งเสริม ด้านการป้องกัน ด้านการปกป้องคุ้มครอง ด้านการจัดการงาน และด้านการปรับงานให้เข้ากับคนและปรับคนให้เข้ากับงานเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน มาตรการต่างๆ ในปัจจัยเหล่านี้ ทำให้ลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ ลดความเสี่ยงในการเกิดโรคจากการปฏิบัติงาน และทำให้พนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์มีคุณภาพชีวิตที่ดี

ผลการศึกษาสอดคล้องกับคมสันต์ ธงชัย และคณะ ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง “การจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการบาดเจ็บเนื่องจากการทำงานของคณงานก่อสร้างในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดอุบลราชธานี” นอกจากนี้ ผลการศึกษายังสอดคล้องกับกิตติพัฒน์ กาญจนสินีท์ ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างความปลอดภัยและอาชีวอนามัย พฤติกรรมความปลอดภัยกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท วิเซิร์ฟโลจิสติกส์ จำกัด”

ผลการศึกษายังสอดคล้องกับเสาวนีย์ เผ่าเมือง ซึ่งทำการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต บริษัท ซีทีเอส อีเล็กทรอนิกส์ คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย)” และผลการศึกษายังสอดคล้องกับปิยนันท์ สวัสดิ์ศฤงฆาร ซึ่งทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานในสถานประกอบกิจการประเภทอุตสาหกรรมการผลิตที่ได้รับรางวัลดีเด่นด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประจำปี พ.ศ. 2553”

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ด้านการส่งเสริม

1.1 สถานประกอบการควรมีส่งเสริมและสนับสนุนให้พนักงานออกกำลังกาย โดยจัดทำห้องสำหรับออกกำลังกายขึ้นในสถานประกอบการ โดยพนักงานสามารถเข้าใช้ได้หลังจากเลิกงานหรือระหว่างเวลาพัก เพราะการออกกำลังกายจะทำให้พนักงานมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ นอกจากนี้ การออกกำลังกายยังเป็นการระบายความเครียดทั้งทางร่างกายและจิตใจทำให้พนักงานได้ผ่อนคลายความตึงเครียด

1.2 สถานประกอบการควรมีการจัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาในเทศกาลประจำปีของตนเอง เช่น งานปีใหม่ งานวันครบรอบจัดตั้งบริษัท เป็นต้น เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีและเป็นการกระตุ้นให้พนักงานมีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

1.3 สถานประกอบการควรจัดให้มีสถานที่สำหรับจำหน่ายอาหารที่มีคุณภาพดี และราคาเหมาะสม และถูกสุขอนามัย เพื่อสุขอนามัยของพนักงาน

2. ด้านการป้องกัน

2.1 สถานประกอบการควรจัดให้มีช่วงพักผ่อนคลายระหว่างการปฏิบัติงานเพื่อให้พนักงานได้ผ่อนคลาย โดยเฉพาะพนักงานที่ต้องปฏิบัติงานในลักษณะเดิมซ้ำๆ กันในระยะเวลาที่ยาวนาน

2.2 สถานประกอบการควรจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพประจำปี เพื่อให้ทราบปัญหาสุขภาพของพนักงาน และมีการติดตามการปรับปรุงพฤติกรรมสุขภาพของพนักงาน เช่น ในพนักงานที่มีระดับไขมันสูง เมื่อให้คำแนะนำด้านสุขภาพไปแล้วและตรวจสุขภาพครั้งถัดมา ระดับไขมันของพนักงานดังกล่าวควรลดลงหรืออยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม เป็นต้น โดยอาจหามาตรการกระตุ้นให้พนักงานมีการปรับปรุงสุขภาพของตน

3. ด้านการปกป้องคุ้มครอง

3.1 สถานประกอบการควรดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยให้ครบถ้วนเพียงพอ และดูแลรักษาอุปกรณ์เหล่านั้นให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

3.2 สถานประกอบการควรแต่งตั้งบุคลากรทำหน้าที่ในด้านการดูแลความปลอดภัยและควบคุมให้มีการดำเนินการด้านความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด

3.3 ในกรณีที่อาจจะต้องมีการปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคหากต้องปฏิบัติหน้าที่นั้นในระยะเวลาที่ยาวนาน ควรจัดให้พนักงานได้หยุดพักจากการปฏิบัติงานนั้นเป็นระยะเวลานานเพียงพอที่จะไม่ทำให้เกิดโรคร้าย

4. ด้านการจัดการงาน

4.1 สถานประกอบการควรจัดสภาพแวดล้อมของสถานที่ปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสม เช่น มีอากาศถ่ายเทดี มีฝุ่นละอองน้อย สะอาด ไม่ชื้นแฉะ เป็นต้น

4.2 สถานประกอบการควรจัดให้มีมุมพักผ่อนสำหรับพนักงาน

5. ด้านการปรับงานให้เข้ากับคนและปรับคนให้เข้ากับงาน

5.1 มีการหมุนเวียนพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อไม่ให้เกิดความจำเจและเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของงาน

5.2 ในงานที่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญหรือชำนาญเป็นพิเศษ อาจจะต้องมีการทดสอบความสามารถในการปฏิบัติงาน และมีการทดลองปฏิบัติงานก่อน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะพนักงานบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ภาคตะวันออกเท่านั้น ควรทำการศึกษาเพิ่มในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ เพื่อให้มีความหลากหลายและครอบคลุมประเด็นของการจัดการความปลอดภัยมากขึ้น

2. ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาโดยขยายขอบเขตของการศึกษาเพิ่มขึ้น โดยศึกษาเพิ่มในส่วนของผู้บริหาร หัวหน้าหน่วยงาน หน่วยงานที่รับผิดชอบหรือมีส่วนในงานอาชีวอนามัย เช่น หน่วยงานราชการ นักวิชาการ ตัวแทนชุมชน รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามาร่วมให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นด้านความปลอดภัย

3. ควรศึกษาวิธีการจัดการด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ประกอบการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่มีผลต่อความปลอดภัยในที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

4. ควรมีการศึกษาถึงความสอดคล้องของนโยบายด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานกับการปฏิบัติด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานของพนักงานว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ และมีการประเมินเพื่อทำการปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง

รายการอ้างอิง

- กิตติพัฒน์ กาญจนสินิทธิ์. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างความปลอดภัยและอาชีวอนามัย พฤติกรรมความปลอดภัยกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท วิเซิร์ฟ โลจิสติกส์ จำกัด*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- คมสันต์ ธงชัย และคณะ. (2551). *การจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการบาดเจ็บเนื่องจากการทำงานของคนงานก่อสร้างในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดอุบลราชธานี*. คณะวิทยาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ปิยนันท์ สวัสดิ์ศฤงฆาร. (2555). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานในสถานประกอบกิจการประเภทอุตสาหกรรมการผลิตที่ได้รับรางวัลดีเด่นด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประจำปี พ.ศ. 2553*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาการพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เสาวนีย์ เผ่าเมือง. (2554). *พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต บริษัท ซีทีเอส อิเล็กทรอนิกส์ คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย)*. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, วิชาเอกการจัดการวิศวกรรมธุรกิจ, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จันทร์จारी เกตุมาโร. (2556). *อาชีวอนามัย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพลาณามัย คณะศึกษาศาสตร์
- วิทยา อยู่สุข. (2552). *อาชีวอนามัยและความปลอดภัย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.